

Izjava vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odgovori.

Deložniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 49.

V Mariboru, dne 3. decembra 1903.

Tečaj XXXVII.

Okrajni zastop v Brežicah.

Okrajni zastop v Brežicah je imel dne 23. novembra popoldne ob 2. skupno sejo, katere se je udeležilo 18 nemških in 10 slovenskih odbornikov. Na vsaki strani sta torej izostala po dva zastopnika. Ker so se napravili nekateri sklepi, ki so tako pomenljivi tudi za širše kroge, hočemo tu o njih poročati.

Bralcem »Slov. Gospodarja« je znano, da so pri zadnjih volitvah meseca majnika v velikem posestvu za okrajni zastop zmagali s par glasovi večine Nemci ter spravili gospodarstvo za tri leta v svoje roke. Da gospodarijo v tem zastopu brežički Nemci, tega je kriva v prvi vrsti postava, v drugi vrsti oni Slovenci, ki so pri volitvi v velikem posestvu glasovali z Nemci, ali pa se volitve zdržali; tretjič je tega kriva vlada, ki je v zapisnik veleposestnikov spravila ljudi, ki niti pravice nimajo glasovati v tej skupini ali pa odrekla pravico glasovanja osebam, ki bi smeles voliti med veleposestniki. Tako n. pr. je vlada izbrisala posestnico Gregorevčič iz tega zapisnika, kateri je pred nekaterimi tedni najvišje upravno sodišče pripoznalo to pravico.

No pa povejmo, kaj se je sklepal 23. novembra v brežičkem parlamentu. Prečital se je zapisnik zadnje skupne seje z dne 19. majnika t. l., v kateri so bili zbrani še prejšnji odborniki, po večini slovenski, sklenili so med drugim, da se potrdi pogodba med zdravnikom g. dr. Strašekom in brežičkim

okrajem, vsled katere bi dobival dr. Strašek 1500 kron za ozdravljanje bolnikov; potem, da brežički okraj podeli 200 kron podpore v bogim dijakom na celjski slovensko nemški gimnaziji. V imenu zdajšnjega se v nemškega okraj. odbora je predlagal mestni župan brežički, da se ti dve točki zavrhete. Vsi ugovori slovenskih odbornikov bili so bob v steno. Za ozdravljanje v bogih ljudi je plačeval brežički okraj poprej nad letnih 4000 kron — imel je dobička za 2500 kron s tem, da se je dala svota z 1500 kronami dr. Strašku. Vse to ni nič v očeh nemških odbornikov; slovenski zdravnik ne sme živeti v Brežicah. Tudi v bogi slovenski učenci na celjski gimnaziji ne smejo dobivati daljne podpore, ker tako hočejo nemški odborniki brežičkega okraja.

17 nemških odbornikov je glasovalo, da se obdava sklepa prejšnjega okrajnega zastopa razveljavita, manjšina: 10 glasov — je bila za odobrenje prejšnjih sklepov. — V teh točkah so si bili, kakor umevno, okrajni zastopniki navskriž. Soglasno se je pa sklenilo, da se nakupi pet plemenskih bikov muricodolskega pasma za občine Videm, Dobovo, Bizeljsko, Pišece in Sromlje; nadalje, da se začnejo priprave za stavbo cest: iz Zgor. Po hance v Gorjane (ob cesti iz Rajhenburga v Kozje) in iz Pišec na Bizeljsko, potem da se občinska cesta iz Sele na Dobovo uvrsti v okrajno cesto II. vrste.

Daljša razprava se je vnela zastran mosta čez Savo in Krko pod Brežicami. Za stavbo tega mosta je dovolila država 100 000 kron, štajerski deželni zbor 100 000 kron in

brežičko mesto 100 000 kron. Ker so stroški za stavbo mosta proračunjeni na 450 000 K, manjka še svota 150 000 K. Brežičko mesto je prosilo že prejšnji okrajni zastop, naj prispeva 100 000 K. Ta zastop je bil tudi voljan, plačati ta znesek pod pogojem, da se mostnina deli enakomerno med mestom in okrajem. To so pri seji 23. novembra tudi povdarjali udje prejšnjega zastopa. Sklenilo se je slednje soglasno: Okraj prispeva z zneskom 100 000 kron. Mostnina se bo tako-le delila: 3000 K dobiva na leto brežičko mesto kot odškodnino za zdajšnjo brodnino; 2000 K se bo devalo v rezervni zaklad za slučajna popravila pri mostu; okoli 1000 K bo dobil (vsaj prvo leto, dokler se most ne da v najem) mostnin. Ostali znesek mostnine se bo pa enakomerno razdelil med mestom in okrajem. Ta predlog se je sprejel soglasno. Ker pa okoli 50 000 kron še primanjkuje, se je po predlogu gosp. Žičkarja sklenilo, prositi vojno ministrstvo, da ono plača to svoto. To je čisto pravično, ker kakor se vozijo preko Save in Kake po brodu zdaj vojaki s svojimi topovi, tako bo tudi v prihodnje rabila vojna ta most.

Nadalje se je g. Petek nastavil kot okr. tajnik z 1200 K letne plače; podelila se je Jož. Kovačiču iz Kapel ustanova za obiskovanje poljedelske šole v Grottenhofu; dovolilo se je brežičkemu mestu, da sme prodati ozir. odpisati nekatere parcele svojega zemljišča v občini Sromlje, da sme prodati svojo zadolžnico v znesku 650 gld; hizeljski občini, da sme najeti posojilo 20 000 kron za zidanje novega šolskega poslopia; občini Sromlje, da sme l. 1904 polirati 97 % občinskih doklad.

Listek.

Nehvaležnost se sama kaznuje.

Poslov. F. L.

Bil je vroč dan meseca junija. Niti najmanjšega oblačka ni bilo na nebu, nobena sapica ni pihljala, solnce je pa pripekalo na zemljo z vso močjo. V vasi je bilo kakor izumrla. Vse, kar je lezlo in šlo, je bilo na travnikih, kajti bil je čas košnje. Sto pridnih rok je obračalo, grabilo ali nalagalo duheteče seno.

V senci košate lipe, ki je stala ob potu v bližino vas, je sedel na majhni leseni klopi naslonjen na deblo starček, držeč roki sklenjeni na krilu ter je gledal ljudi, ki so pridno delali po travnikih. Med vejevjem košate lipe so brnele čebelice in ta ednolica godba uplivala je na utrujenega starčka tako dremajoče, da je zaprl oči, glava mu je padla na prsi ter je zadremal.

Dva moža z grabljami in vilami na rami sta šla mimo njega. Starček je spal naprej.

»Glej, kako dobro se godi Karingarju,« reče eden kmet ter pokaže z roko na spečega starčka. »Hodi na sprehod, sedi v senci in gleda kako drugi delajo; potem malo v senci in gre domu k obedu kakor kakšen

gospod. Da bi se tudi meni enkrat tako dobro godilo!«

»Ne vem, če bi ti bilo prav, ko bi tičal v Karingarjevi koži,« mu odgovori resno drugi. »Jaz kot njegov sosed vem dobro, kako mu gre in kako se mu godi. Starček mora marsikaj pretrpeti in marsikatero pozreti, kar bi jaz nikdar ne mogel.«

»Res? Pa se vendar nič ne sliši, da bi mladi starega zaničevali ali pa slabu ž njim ravnali.«

»Ja, ker je stari predober ter se nič ne pritožuje, kar ga tiči! Saj dobi stari samo prigrete ostanke, katere že mlada ne marata, mleko mu dasta na pol voden. Po zimi se je moral za vsako trohico dry prepipati z mladim, če si je hotel zakuriti v sobici. Vsaki četrt leta, ko mu mora plačati zgovorjene groše, je prepip v hiši, kakor da bi stari mlademu Bog ve kako krivico delal.«

»Da ga ni sram! Stari se je celo življenje trudil samo za njega, da mu je zapustil lepo posestvo brez dolgov. Mladi mu pa tako plačuje!«

»Žalostno pa resnično! Tako plačujejo pogosto otroci starišem. Ko bi bil stari Karinger tako pameten ter bi si bil pridržal lastninsko pravico na posestvu, bi ne bil primoran za vsako jajce, za vsako žlico, slamicu in slednji kozarec mleka se s sinaho

prepirati. Lahko bi kadil dober tobak, ne pa različno listje, kakor je zdaj prisiljen.«

Moža sta si segla v roke ter se ločila vsak v svojem delu. Starček je še nekaj časa dremal pod lipo, a kmalu ga je zbudila predzračna muha, ki mu je sedla na obraz. Zdramil se je ter si začel mesti oči, potem je pogledal na sonce, ki je stalo že precej visoko, gotovo znamenje, da bo kmalu poludne. Vročina je postala še silnejša in zrak je trepetal vsled pritiska vročih solnčnih žarkov. Karinger je vstal, vtaknil pipi, katera mu je med spanjem izdrknila iz brezobih ust, v žep ter korakal počasi proti vasi.

Ravno je začelo zvoniti poldne, ko je prišel domov. Truden se je vsebel starček na klop pred hišo in si jel brisati pot s čela. Iz hiše je stopila v tem trenutku majhna, suha ženska s škafom v roki ter šla k studencu po vodo. Nemo je šla mimo sedečega, kakor bi ga ne videla.

»He, Roza,« zakliče starček, »ali nimaš nič kislega mleka v shrambici? Daj mi ga vsaj latvico, da me bo malo poživilo. Tudi imam potem dovolj za opoldne.«

Žena se je pri tem ustavila ter pikro čez ramo odgovorila: »Seveda! ker že zopet čutite, da imamo ajdove žganke, vam pa že zopet ne ugaja obed. Seveda, s avnijsko pečenko vam ne morem postreči!«

Koliko bodo znašale okrajne doklade za prihodnje leto, se bo sklenilo v bodoči seji.

Državni zbor.

Dunaj, 1. dec. 1903.

Poslanca Stein in Fresl.

Poslanec Stein spada k vsemenskim, Fresl h češkim radikalnim poslancem. Pri neki priliki je imenoval pretekli četrtek Stein Freslina javno v zbornici: tata, češ, »ti si vkradel v Belemgradu uro«. V slučaju, da razzali v zbornici poslanec drugega poslanca, ima razjaljeni pravico, zahtevati od zborničnega predsednika, da skliče takoimenovani »grajalni odsek«. Grajalni odsek preisče vso zadevo ter predlaga zbornici, naj se razjaljivcu izreče graja, če najde, da je bil njegov izraz graje vreden. Vsa zbornica je razdeljena po žrebu v 9 oddelkov; vsak oddelek izvoli v grajalni odsek po enega uda. Odsek si izbere predsednika in poročevalca o vsej zadevi. V tem slučaju je bil v poročevalca izvoljen dr. Ploj, ki je v imenu odseka navedoval, naj zbornica izreče grajo poslancu Steinu, kar se je tudi zgodilo. V razpravi je trdil Fresl, da sploh ni bilo mogoče iz kraljeve palače v Belemgradu, kamor se je bil Fresl po umoru kralja Aleksandra in kraljice Drage podal, kakšno stvar odnesti. Stein pa je zahteval, naj se poklicajo priče iz Belega grada, ki so to res videle. Zdaj, ko se je bila graja že izrekla Freslina, prinašajo časniki iz Fresllovega lista, v katerem je ob svojem času sam pripovedoval, da je nekatere stvari vzel iz konaka (kraljeva palača) za spomin, kakor košček razbitih šip, svinčnik itd. Mogoče, da pride stvar še enkrat pred zbornico.

Koroški Slovenci.

Dva slovenska poslanca, dr. Ploj in dr. Ferjančič sta zadnje dni popisovala v zbornici nepoštano postopanje sodič na Koroškem proti Slovencem. Osvetniku v Celovcu, dr. Brejcu, se ni dovolilo, da bi smel svoje slovenske stranke zagovarjati v slovenskem jeziku. Ministrski predsednik, dr. Körber, je na to odgovoril, da je na Koroškem bil do sedaj mir med Slovenci in Nemci in vrlada se ne bo udala hujskanju odvetnika, ki je poslan na Koroško, da tam dela nemir. Slovenski poslanci so javno izrazili svojo veliko nevoljo radi takega besedilja ministrskega predsednika, ki vodi tudi pravosodno ministrstvo. Precej drugi dan, ko je Körber sprengovoril te zaničljive besede, so došli na Dunaj zastopniki koroških Slovencev: dr. Brejc, poslanec Grafenauer, župnik Ražun, dr. Janežič, kmetje Majer, Božič in Kobentar. V

imenu »Slovan, zvez« sta sprejela koroške odposlance gg. dr. Ploj in Povše ter jih peljala pred načelnike raznih slovaških klubov. Ti so obljudili, da se hočejo za pravice koroških Slovencev potegniti. Sprejeti so bili Korošci od predsednika čeških poslancev, od predsednika čeških veleposestnikov in od viteza Javorskega, načelnika poljskega kluba. Tudi ministrski predsednik, dr. Körber, sam je sprejel deputacijo. Začetkoma se je obnašal precej odurno, a ko se mu je razložila vsa krivica, se ja dal nekoliko omehčati ter obljudil, da bo dal preiskati vso zadevo. Dr. Brejca ni bilo pri tem sprejem; pa dr. Körber sam ga je povabil, naj pride dan pozneje k njemu, kar se je tudi zgodilo.

V četrtek zvečer se je zbral več slovenskih, rusinskih in čeških poslancev pri skupni večeri, kamor so došli tudi koroški Slovenci. Navzoči so bili razn zgoraj imenovanih izmed slovenskih poslancev gg.: dr. Ploj, dr. Žitnik, Povše, Pogačnik, Berks, Pfeiffer, Žičkar, Gregorčič; izmed rusinskih: Pihič, Barwinsky, Dlužansky; izmed čeških: dr. Koudela, dr. Stojan in Seifert. Od vseh strani se je izražala želja, naj se spremenijo nestrpne razmere na Koroškem. Navzoč je bil tudi prejšnji drž. poslanec g. Vencajz.

Dr. Deršata

je v torek 1. decembra izrekel svoje zadowoljstvo z besedami dr. Körberja zastran koroških Slovencev. Ker je dr. Ferjančič očital v svojem govoru, da so nemški orozniki in nemški preiskovalni sodniki zakrivili, da je bil Bratuša po krivem obojen k smrti, je temu oporekal dr. Deršata, češ, da je bil sodni dvor, ki je vodil porotno obravnavo proti Bratuši, sestavljen večinoma iz slovenskih sodnikov.

Proti dr. Deršati

je povzel besedo češki poslanec dr. Stransky, ki je ostro prijel dr. Körberja radi njegovih žaljivih besed proti dr. Brejcu. Dr. Brejc ni hujškal na Koroškem, temveč le zahteval to, kar se je do sedaj na Koroškem vedno godilo, namreč, da se pri sodišču s slovensko stranko obravnavata tudi slovenski. Stranka mora sama slišati, da njeni zastopnik tako govori, kakor ga je ona podučila.

Ob koncu obravnave je g. dr. Ploj pravljil nekatere trditve dr. Deršate. Dr. Deršata je trdil, da zahtevamo Slovenci na Spodnjem Štajerskem in Koroškem le slovenske uradnike. Temu ni tako; mi zahtevamo take, ki so popolnoma zmožni slovenskega jezika. Dr. Deršata je trdil, da slovenski prošnjikov za sodniške službe sploh ni. Temu ugovarja dr. Ploj: »Ker slovenski uradniki

ne dobijo boljše službe, rajše izstopijo iz državne službe.« Dr. Deršata je dejal, da je slovenski sodniški jezik nerazumljiv. Stvar je pa taka, da so tehnični izrazi nemškega jezika nerazumljivi tudi nemškemu ljudstvu. Zastraž slovenskih kurzov za nemške uradnike je dejal dr. Ploj, da so se ti kurzi pokazali za ničvredne, ker uradniki iz teh kurzov sami priznajo, da se niso v njih slovenščine toliko naučili, da bi mogli v njej obravnavati. Ker je trdil dr. Deršata, da dr. Brejc kali mir na Koroškem, je odgovoril dr. Ploj: dr. Brejc le varuje pravice koroških Slovencev; mir kalijo tisti, ki Slovencem pridržujejo njihove pravice. — S tem se je končala razprava o govoru dr. Körberja. Ker Čehi ne pripuščajo, da bi se vrnila obravnavo o proračunu za l. 1904, se bo državni zbor v kratkem odgodil.

Politični ogled.

Nesramen odgovor ministrskega predsednika. V seji državne zbornice dne 25. m. m. je odgovarjal ministrski predsednik in vodja pravosodnega ministrstva dr. Körber med drugim tudi na govor slovenskega poslanca dr. Ploja radi sodnih razmer na Koroškem. Izjavil je: »Tam (na Koroškem) je večina prebivalstva nemška in je dozdaj živila v najlepšem miru s slovensko manjšino. Tudi tam (na Koroškem) čuva vlada, vzlič vsem govoricam, da se ne kršijo jezikovne postave. Toda pred agitatorjem, ki si je postavil nalog, na Koroškem med narodnostmi mir kaliti, se vlada ne more ukloniti.« Tako je govoril mož, katerega je vlada postavila najvišjim uradnikom, da čuva pravice vseh narodnosti! Zato, da dr. Brejc zahteva, naj se s slovenskimi strankami slovenski obravnavi, zato ga imenuje ta človek na ministrskem stolu agitatorja, ki kali mir med narodoma. Bolj nesramno in krivično ne more govoriti niti najbolj zagrizen nemškutar. Da ni takrat slovenskim poslancem vskipela jeza, ko so slišali te besede, nam je nerazumljivo. Kako so mogli tako nečuveno razjaljenje vtakniti v žep? Ali imamo mi Slovenci zato zastopnike v državnem zboru, da nas lahko vsak minister žali?! Odgovor slovenskih poslancev je samo obstrukcija, dokler ne zleti minister raz svršega stola. Ko je minister te besede spregovoril, ne bi smeli dopustiti slovenskih poslanci ministru niti besedice več spregovoriti, dokler ne prekliče te za slovenski narod skrajno razjaljive besede. Daljno govorjenje naj bi mu bili zabranili s kakoršnimi

»Glej, Roza, ne smeš biti taka«, potolaži jo starček. »Jaz ne morem za to, da moj slab želodec ne prenese žgankov.«

»Tobak vam pa ne škodi, ko celi dan palite?« vpraša ga žena porogljivo.

»Nikar se ne huduj, ali naj na stare dni opustim to betvico kajenja?«

»Naredite kar hočete, samo meni dajte mir ter me ne nadlegujte z jedjo!«

»Kaj pa kislo mleko — — ?«

»Ne dobite! Nimam časa zaradi vas letati v klet po mleku. Kmalu pridejo ljudje s travnikov in hočeo jesti. Komur ta obed ne diši, pa naj pusti!«

Nato prime za škaf, si ga vzdigne na glavo ter odhiti v kuhinjo. Stari je žalostno povesil glavo ter molčal. Šel je v svojo izgovorjeno sobico, se vsesel k oknu ter gledal žalostno na dvorišče. V spomin so mu prišli prošli dnevi, kako je bilo takrat še veselo, ko je on gospodaril s svojo rajno ženo na tem posestvu. Z veseljem je vse izročil svojemu sinu, da bi živel v miru po svojem trudopolnem življenju. Veroval je na otroško ljubezen in hvaležnost ter upal, da bo preživel svoje stare dni v miru. Kmalu po sinovi gostiji je umrla stara Karingarca. Nji gre zdaj dobro; zunaj spi na pokopališču in ni se ji treba jeziti nad nehvaležnostjo lastnega sina.

Vsaj sin ni tako slab človek, če bi ga njegova žena z vednim zbadanjem in porogljivimi opazkami ne hujskala proti očetu. Mlada Karingarca je bila znana v celi vasi kot jezična ženska, vse se je je balo zaradi njenega ostrega jezika. Vrheta je bila tako skopa, da ji je bilo žal za vsak grižljaj, katerega je zavžil stari. Lahko si torej mislimo, kako se je godilo staremu v tej hiši. Toda tiho je prenašal vse in namesto, da bi se pri drugih ljudeh pritoževal, je še celo prikrival niju surovo obnašanje nasproti njemu. Medtem ko nista imela mlada niti najmanjšega čuta sramu zaradi niju postopanja, se je stari sramoval, sramoto mladih trobiti v svet.

V tem so se odprla vrata v sobico in vstopila je dekla, ki je ravnotkar došla s polja. V majhni skledici je prinesla prežgano juho in žgance, katere je postavila na mizo pred starčka, želec mu dober tek.

»Bodi tako prijazna, Neža, in prinesi mi malo sveže vode od studenca«, poprosi jo stari. »Veš, jaz že ne morem več vlačiti vode iz globokega studenca.«

»Zakaj pa ne, oče, saj to lahko in rada storim«, odgovori mu prijazno deklica ter vzame z mize prazen vrč. Hitro steče čez dvorišče ter ga napolni s svežo vodo, nakar se hitro vrne v sobico. »Tako, to vam bode pogasilo žej«, reče prijazno.

Ta trenutek zakriči v veži mlada kmetica: »Neža, kje pa tičiš tako dolgo? Ali sem te vzela v službo zase ali za druge ljudi?«

Še nekoliko enakih je morala poslušati dekla zunaj, ki so bile bolj namenjene staremu kakor pa nji. Mirno je poslušal starček to obrekovanje, atisnil je ustnice in požrl grenkobo, katera mu je silila iz prsi. Povžil je nekoliko žlic juhe, toda ni mu dišalo po tem nastopu. Porinil je skledico od sebe ter odložil obrabljeno žlico.

Kake pol ure je slonil starček ob mizi, zatopljen v žalostne misli, ko vstopi v sobo njegov najboljši prijatelj, posestnik Zarnik, ki je bil pred kakim pol letom izvoljen za župana v vasi. Bil je to precej prileten mož, toda še vedno krepke in trdne postave.

Zelo se je začudil stari Karinger, ko je dobil tako nepričakovani obisk. Prisrčno mu je odzdravil ter mu podal roko, rekši: »Bog daj, župan! To je pa nenavaden obisk! Kaj te je pa privedlo k meni?«

Župan, ki je bil dobro poučen o družbinskih razmerah svojega prijatelja, in ki ni mogel zaradi tega trpeti mlada, je rekel smehljaje: »Lahko si misliš, da moram imeti poseben vzrok, da pride v to hišo, katere se sicer najrajši daleč izognem. Prinesem ti namreč neko veselo novico!«

(Dalje prihodnji)

koli sredstvi. Drug slov. poslanec je omenil v svojem govoru žalostnih sodnijskih razmerah tudi slučaj Bratuša. In kaj je na to odgovoril ta vzor nepristranskega ministra? Da se s slovenskim jezikom na Kranjskem in Spod. Štajerskem nepristransko ravna. To tudi vi (menil je slov. poslance. Ali je res? Opomb. ured.) sami pripoznavate! In če se enkrat pripeti neljub slučaj, tedaj ta z ozirom na tisoče sodnijskih obravnav ne pride v poštov! Ako tedaj človeka po nedolžnem k smrti obsodijo, to pri avstrijskem pravosodnem ministru ne pride v poštov. Samo cesarjeva milost je takrat zabranila, da ni bil Bratuša sramotno obešen. Tedaj življenje slovenskega kmeta ozir. viničarja ne pride v poštov. Taki izrazi iz ust pravosodnega ministra so skoraj neverjetni! Tako more govoriti le turški paša, ki pusti ravno sedaj moriti tisoče in tisoče krščanskih Macedoncev. Zato lahko rečemo, da vladajo pri nas praveturške razmere. Slovenskim poslancem pa še enkrat klicemo v spomin te žaljive besede ministrove! Ako ne zahtevajo poslanci od njega odgovora, zahtevali ga bodo mi od poslancev! Tebi pa slovenski narod, slovenski kmet, klicemo: Ako ne čutiš brce, katero ti je zadal minister v obraz, potem žalostna ti majka! Skličite shode, zahtevajte tam od poslancev naj delajo na to, da kmalu izgine tak paša minister. Kajti ako si pustimo tokrat dopasti to, pride prihodnjič še kaj hujega! Kajti brez časti je, ki liže roko, katera ga tepe!

Sklicanje delegacij. Uradni listi so priobčili vesti, da bodo delegacije skliceane na dan 15. decembra.

Slovensko dijaštvvo za slovensko vseučilišče. Minolo soboto so priredili slovenski dijaki na Dunaju veliko demonstracijo pred vseučiliščem in državnozborsko palačo. Ker zahtevajo Lahi tudi svojo univerzo, pridružili so se slovenskim dijakom i laški. Pred imenovanima poslopjem so klicali: »Ven z našimi univerzami! Vsi imamo enake pravice!« Policia je dijake potisnila proč od parlementa. Dijaki so šli nato na vseučilišče, kjer so peli narodne slovanske in laške pesmi. Mimo je prišel v istem trenotku oddelek bosanskih vojakov. Slovensko dijaštvvo je vojake burno pozdravljalo s klici: »Slava slovanskim bratom!« Policia je zopet nastopila. Dijaštvvo se je spopadlo s policijo. Še le po daljšem trudu se je pomnoženi policiji posrečilo napraviti mir.

V ogrski državni zbornici se vedno ni miru. Tudi novi ministrski predsednik Tisza nima nič več sreče, kot njegova prednika, čeravno je obljubil mnogim, zahtevam neodvisne stranke ugoditi. Zakon za novince še sedaj ni rešen, zato še na Ogrskem do sedaj za letos niti naborov niso imeli. Vojaki tretjega leta bodo služili do konca decembra in potem bodo poklicali nadomestno rezervo. Danes teden je bil v zbornici strašen hrup. Nastal je zaradi tega, ker je eden poslanec predlagal, naj bi zbornica imela predpoldan in popoldan seje. Zaradi take malenkosti so se začeli poslanci nasprotujočih si strank psovati kakor pijanci ter si žugati s pestmi tako, da je prišlo skoro do pretepa. Zadnje dni so se obrnile razmere za vlado nekoliko na boljše, ker mnogi poslanci, ki so dosedaj obstruirali, želes obstrukcijo opustiti. Med miroljubnimi poslanci je tokrat tudi Košut. Med njimi in ministrskim predsednikom se vrše pogajanja.

Na Ogrskem se vrše sedaj v nekaterih krajih dopolnilne volitve. Minolo sredo je bil izvoljen ministrski predsednik grof Tisza v okraju Ugra držav. poslancem. Volitve so se vršile pod velikanskim pritiskom vlade. V okraju Szatmaru, kjer je izvoljen trgovinski minister Hieronymi, so nasprotni volilci vdrli v volilno sobo ter tam vse razbili. V neki kavarni so potli vse šipe. Še le vojaštvu jih je razgnalo.

Srbški kralj Peter I. bi rad obiskal evropske dvore. Zato je že storil potrebne

korake, da bi ga sprejel naš cesar v avdenci.

Dopisi.

Kapela pri Radgoni. (Piskovec) Kar kdo oblubi, pravijo, mora tudi spolniti, ako hoče biti mož-beseda. No, in ker tudi jaz ne bi bil rad lažnik, zato hočem danes spolniti svojo oblubo, namreč povedati, kakšen »gift« sem naredil iz »Štajerca«, kako se prideluje in kako se ta reč rabi. Torej pazite! Ptuiski korondič se mora najprej dobro posušiti, potem se dene v stopo ali pa tudi v možnar ter se mora pač dobro stolči, da je kakor prah. Nato se vzame iz stope ter se dene k temu nekoliko koruznih otrobov. Vse to se prav dobro pomeša in strup je gotov; in še kako imeniten strup. Če ta strup nastaviš mišim ali podganam, si lahko za gotovo prepričan, da si pregnal to nadležno stvar za vselej. Ali pa če nekoliko tega strupa potrešiš na žrjavico in pokadiš s tem po hlevu, seveda moraš živino prej izgnati, pocrkajo vse muhe, pa še celo stenice, ako bi se slučajno kje nahajale.

To ni samo imeniten strup, ampak tudi nevaren. Če bi torej kdo hotel delati ta strup, mora biti pri tem do skrajnosti previden, da ne pride k temu kaka druga stvar, pes ali mačka, ker potem bi lahko nastala steklina. Toda dovolj o tem. Obljubil sem tudi nadalje, da se bom predstavil svojim prijateljem, posebno onim okrog »Štajerca«, ker nekateri od tistih bi prišli radi z menoj v ožjo prijateljsko zvezo. Pa skoro ne vem, kako bi se predstavil, da bi me vsaj gotovo vsi poznali. Toda, naj bo! Najprvo vam naznam, da je piskovec človek kakor drugi ljudje, ne pa kaka divja zver, kakor so nekateri mislili. In sicer človek, ne velik, pa tudi ne pritlikavec, ne debel, pa tudi ne presuh, nisem bogat pa tudi ne ravno berač, nisem gospod, pa tudi nikak cunjar; nisem ravno pameten, pa tudi nor ne. Imam dve roki, oči, nos, hodim tudi po dveh kakor drugi ljudje, glejte, še glavo imam najvišje telesa, torej na vratu; kaj ne ravno tako kakor drugi ljudje. Evo me torej! To sem tedaj v vsej svoji krasoti kakor sem dolg in širok, ves tak kakor navaden človek. No, zdaj mislim, bode dovolj. Saj sem pa tudi povedal po pravici, kaj sem in kakšen sem, to pa tako veste, da imam svoj brlog tam nekje okoli Kapelle. Upam, da se bomo zanaprej bolj poznali in si bomo takoreč tudi bolj domači. Tudi vam, gospod urednik, naznam, da bom v kratkem zopet zadel puto na rame in šel po svojem »kšeltu«. Po letu sem hodil tu pa tam tudi na bür, no, po zimi se mi to zdi premrzlo, ker veste, gospod urednik, jaz sem po zimi grozno rad na toplem, me vsaj ne zebe. No, pa saj pravim: toto colingo bom še nareda na buri potem pa mirna Bosna, cejag v puto, puto čez pleča pa gremo, če me kaj ne premoti. Najbrže grem v Hrastje, ker tam je grozno dosti »kšeta« za me!

Iz slovenskih Haloz. (Prijatelji kmeta) Z dne 29. novembra t. l. nam piše ptujska mula, da je bil na dan sv. Katarine kaj živahan sejem v Ptiju. Za vas meščane je bil v resnici živahan, zakaj neki ne bi, ker ste nam od drugod došlim kramarjem prostore toliko računili, da smo kar strmeli. Najmanjši kramar je moral plačati 1 K 40 vin. in vi ga niste vprašali, ali je že skupil toliko ali ne. Večji kramarji so pa plačali po 5 K in še več. Torej je bil v resnici živahan za vas, za nas pa pomilovanja vreden. Potem piše »Štajerc«, da bode v prihodnji številki bolj natanko poročal. Radovedni smo, ali bo povedal, koliko smo morali plačati ali ne. Zmiraj piše, ubogi kmet in kramar, jaz vama budem pomagal. Kje nam pomagaš, dokazi nam! Kako pa je bilo s tistimi 40.000 K? Kdo je dobil za nas uboge Haložane namenjeno polovico svote? Bogataši, mi siromaki pa stradamo. Če zopet

za nas kakšna podpora pride, tedaj pa le hajd bogataši po njej; siromak ti pa bodi zadovoljen, da lepe palače gledaš, katere se stavijo z namenjenim denarjem. Mula kriči, pomagal budem ubogemu kmetu. Dokazi, kje si še kaj pomagal! Če bi kaj hoteli pomagati, zakaj pa ste pri vašem korondiči naročnino zvišali na dve kroni? S tem ste zopet kmetu pomagali! Pa saj ga pošten človek niti zastonj noče, ker se strupa vsak boji in beži, kolikor ga morejo noge nesti. Mi kramarji ne bi nobenih dobičkov iskali, saj za sebe itak nimamo dobička, pač pa za mestjane, ker moramo tako draga prostore plačati. Potem piše ptujska pokveka: mi smo naprednjaki. Vi ste naprednjaki pri sprejemanju denarja, mi pa moramo stradati zato, ker vi mastne nečenke po krožnikih sučete. Očko Orniga »Štajerc« na vse kriplje hvali. Saj je mogoče hvale vreden, pa za Ptujčane, za ubogega kmeta nikdar.

Večkrat sem že prišel po svojih opravkih v kako hišo, kjer so na »Štajerca« naročeni. O joj, kako so ga v kaki kot skrivali. Zakaj pa ta strupeni list tako skrivate? Poštenega lista poštenjaki ne skrivajo. Ker se sramujete, da ste naročeni na ta list. — Novo leto se bliža, torej pokažite svoj značaj; naročite si take časnike, kateri govore resnico in katerih vam ni treba skrivati!

Iz Murskega polja. (V obrambol!) Cenjenim bralcem »Slov. Gospod.« hočemo danes v kratkih vrsticah naznani, kake so vražnike imamo mi izvenljutomerski fantje in dekleta. Kakor je znano vsem bralcem, ustanovilo se je v ljutomerskem trgu novo društvo »Murski Sokol«, kateri zelo dobro napreduje. Pristopili so fantje iz trga, iz vesnic ter iz Slovenskih goric. Ni pa še dolgo, odkar smo slišali, da nas je neka cenjena gospica ljutomerska opravljala proti nemškutarjem, da so v društvu sami viničarski siniter drugi priprosti ljudje. Gospica se je zmotila, ker v društvu niso sami viničarji ter prostaki, ampak tudi drugi gospodje, kateri so še več kakor mi. A če bi tudi bili, kaj za to? Poštena slovenska srca bijejo tudi v viničarskih hišicah! Preziraš tudi naša zunanjaja dekleta, katera bi ti morala čast skazovati. Svojim součenkam se še ne bode nikakor čast skazovala. Kako si ti torej upaš kaj takega proti nam govoriti? Ali nismo mitaisti trpini, kateri obdelujemo našo zlato polje ter sedajne naše docela uničene vingrade, kateri delamo in se trudimo od zore do mraka, se mučimo ter žulimo svoje roke? In vi nas hočete prezirati? Mi slovenska mladina, ki smo se začeli v tem letu tako nadopolno vzbujati, zastavimo pa si vkljub vsemu nalogu, da branimo našo domovino proti vasiljivemu tujcu. Naše srce je polno ljubezni do milega nam naroda in slovenskega jezika! Ne dajmo se od nikogar premotiti, temveč dvigajmo visoko zastavo narodne zavesti in omike, in pod to zastavo bomo rešili slovensko zemljo v sedanjih tužnih razmerah ter odbili vse naše sovražnike. Slovenska mladina, pogum velja, naprej!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. polit. društvo za jareninski okraj ima v nedeljo, dne 13. decemb. svoj občni zbor. Poročal bo obenem naš deželní poslanec g. Roškar. Čas je, da se društvo, ki je za naše kraje velikega pomena, zopet enkrat vzbudi. Nadejamo se obilne vdeležbe!

Iz pošte. Prestavljeni so iz Gradca poštni praktikantje gg.: Krist. Zangerer in Milan Zemlič v Maribor, Orestes Sumburaz-Sotte v Radgonu, Maks Pürstl in Alb. Kossar v Celje; v Gradeč pa poštni praktikantje gg.: Evgen Lenarčič in Karol Wahlheger iz Maribora, Viktor Wengler iz Radgone, Marko Tratnik in Jožef Černeč iz Celja. — Gosp,

Radoslavu Šegula, poštarju pri Sv. Antonu v Slov. gor. se je podelila pošta v Sv. Iiju v Slov. gor!

Mariborske novice. V sredo, dne 25. m. m. se je zastrupila s šibicami v Grajski ulici st. 18 31letna Marija Vilčnik, doma iz Mestnega vrha pri Ptaju, ki je živel s krojaskim mojstrom Kuharjem. Vzrok samomora je bil prepir. — V pondeljek, dne 23. m. m. je umrla gostilničarka gospa Wurzinger. — Občinske volitve v I. razredu so se vrstile minoli teden v torek. Izvoljeni so zopet nemško nacionalni kandidati, ker ni nobena druga stranka postavila svojih kandidatov. V občinskem odboru je tedaj 29 nemško-nacionalnih svetovalcev in eden socijaldemokrat. Kakor se pa govor, bodo bržkone volitve v III. razredu ovržene. — Julijana Schunko, o kateri smo zadnjič poročali, da je prodajala repo namesto maslo, je bila kaznovana na 14 dnij ostrega zapora. — Minoli pondeljek je priredilo bralno in pevsko društvo »Maribor« odhodnico svojemu marljivemu članu g. juristu Marku Stajnku, ki odhaja v Gradec nadaljevat svoje studije. Odhodnico je posestilo mnogo udov društva kakor tudi »Čitalnice«.

Mariborske občinske volitve so nadile v mestu samem veliko razburjenja, katero se se ni poleglo. Socialdemokrati so izdali poseben list, v katerem očitajo Nemcem, da so pri volitvah iz III razreda sleparili in le s sleparjenjem dosegli večino. Proti »Marburgerci«, ki je socialdemokrate grdo zmerjala ob času volitve, so napovedali bojkot. Pa tudi med Nemci samimi mnogi niso zadovoljni z zadnjimi volitvami. Tudi znani Francelj Girstmayer je izdal poseben list, v katerem se britko pritožuje, da ga nemški bratci niso hoteli postaviti kandidatom, kamoli da bi ga volili! V kratkem bo sklical volilni shod, na katerem bo razkril, kako se je proti njemu delalo. V prijateljskih krogih pa Francelj zatrjuje, da se bo prihodnjič družice vollo in ne bodo samo nekateri nemški mogočneži samovlastno postavljali kandidatov. To bo lepo, ako se začnejo nemški bratci lasati!

Kako skrbi deželni odbor za naše kmete? Kakor je razvidno iz dveh naznanil med današnjimi inserati, razglasila deželni odbor, da nima več na razpolago drevesc in trt, ker so že posle. Komaj smo v našem listu razglasili, naj si jih kmetje narocujejo, že moramo sedaj v prihodnjem listu razglasiti, da je že vse pošlo. Prvega razglasa se niti vsi naši naročniki niso imeli v rokah, že nam je došlo naznanilo, da tega kar hočejo oddati, nimajo več. Zakaj se nam pa prej ne določi naznanilo? Komu pa so se oddale trte in drevesca? Nemškim gospodskim posestnikom vinogradov? Našim kmetskim listom se pa določi naznanilo še le tedaj, ko je že vse pošlo! Tukaj vidite zopet, kako v Gradcu ljubijo slovenskega kmeta!

Vinogradnikom v mariborskem, ormoškem, ljutomerskem in radgonskem okraju so pretekli mesec pošljali mariborski Nemci na slovenske občine neko prošnjo, da bi jo občinski župani podpisali. V prošnji se omenja, da bi slovenski vinogradniki radi imeli posilinemca Sorko za vinorejskega tehnika. Ta mož, ki vleče z nemškutarji, niti ni znan slovenskim vinogradnikom, za to si ga tudi ne morejo želeti. Mariborski Nemci bi temu nepoznanemu možu radi spravili deželni kruh, ki bi ga naj Slovenci plačevali. Večinoma so naši župani podpis odklonili, če pa ga je kdo vendar dal, naj ga s par vrtstami na deželni odbor takoj prekliče. Mi Slovenci potrebujemo vse drugih rečij prej, nego posilinemškega tehnika. Zavedni župan občine Korena je tudi odklonil podpis ter med razlogi omenil: »Ako ima dežela za kmeta-vinorejca še kakšen denar, naj mu pa daje amerikanske trte zastonj, sadil si jih že bo v taki zemlji, da bo dobro rodilo. Kapitalisti (bogataši) si pa naj s am i vzdržujejo take tehnike.« Tako je!

Proste službe. Služba uradnega sluge je razpisana pri c. kr. okrožni sodniji v Mariboru. Prosilci morajo biti veči slovenskega in nemškega jezika ter vposlati svoje prošnje predsedništvu imenovane sodnije do 27. decembra t. l. — Služba jetniškega paznika se odda na c. kr. moski kazničnici v Mariboru. Prošnje je vposlati do 28. decembra.

Rošpah pri Mariboru. V pondeljek zjutraj se je spekla dveletna deklica viničarja Jožfa Lamprecht pri peči, kjer jo je pustila mati brez nadzorstva, tako močno, da je kmalo v tukajšnji bolnišnici umrla.

Kje je enakopravnost? Okrajni zastop je dal napraviti ob državni cesti od Orehove vasi do Gorice samo nemške kaž pote. Ali je to sklenil zastop ali dela tajnik na svojo roko? Ako napravi katera občina samo slovenske kažipote, takoj zaukaže c. kr. okrajno glavarstvo, da se morajo napraviti v obeh deželnih jezikih! Kjer so pa samo nemški, tam pa glavarstvo molči! Mi zahtevamo z vso odločnostjo, da se v popolnoma slovenskih občinah napravijo vsa j dvojezični kažipoti!

Konji so se splašili dne 24. novembra poštarju od Sv. Trojice v Slov. gor. Golobu, ko se je peljal od Leiteršberga proti Mariboru. Pri tem je padel Golob tako nesrečno z voza, da se je precej poškodoval. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Odkovan orožnik. Povodom sestanka avstrijskega in ruskega cesarja v Müllstegu je bil odlikovan od ruskega cesarja orožnik Jožef Uranjek iz Slivnice pri Hočah.

Poročil se je dne 16. novembra vrli mladenič Peter Gorjup, kmetski sin od Sv. Lenarta v Slov. goricah, z dekletom Lojziko Škamlec, kmetsko hčerjo od Sv. Jurija v Slov. gor., sestro vobče priljubljenega čast. g. Ognjeslava Škamlec, kaplana pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah.

Iz ptujske okolice se nam poroča: Prebivalce v slovenski ptujski okolici je zelo razburila novica vašega lista, da so hoteli nemški Ptujčani zabraniti slovensko molitev, petje in pridigo slovenskih romarjev ob Viktorinovi slavnosti. Hodili so se čez nas celo pritoževat k preč. g. proštu in iz kora so naganjali pevce, da bi ne popevali, kadar se za nas služi sv. masa. Tako torej! Moliti in peti ne smemo v Ptaju, v cerkev ne smemo, pač pa moramo hoditi v vase prodajalne! V prodajalnah in gostilnah pa nas radi vidite in tamkaj nič ne rečete, ako govorimo slovenski. Oh, to si hočemo dobro zapomniti. Naše ljudstvo ni neumno, nikar ne mislite, da bi ne razumelo vašega drznega ravnanja. Razume vas in razburjenje zaradi takega ravnanja je veliko!

Ptujske novice. Pri zlaganju lesa iz splava si je strl nogo 17letni Janez Skrbal iz Brstja pri Ptaju.

Sv. Miklavž pri Ormožu. V noči od 24. na 25. m. m. so vломili tatje v trgovino g. J. Simoniča ter so vkradli blaga v vrednosti 1200 K. Tatovom so že na sledu.

Nagla smrt. Na Bregu pri Ptaju je dne 27. novembra umrl nagle smrti čevljjar Franc Popl v 43 letu. Ob devetih zvečer še je šival, ob jednajstih pa je bil že mrtev. Zadeba ga je srčna kap. Bil je velik prijatelj žganja; še zadnji dan si ga je precej privoščil. Zopet dokaz, da žganjepivec nobeden naravne smrti ne umrje. Varujmo se žganja! Oponniti je vredno, da je 99 mrljev k pogrebu nesel, to 100. krat pa so njega zanesli.

Od Male Nedelje. Milo so doneli zvonovi minoli četrtek. Velik pogreb se je vil od cerkve pri Mali Nedelji proti pokopališču in glasno ihtenje pogrebcev je pričalo, da je bela žena zopet pokosila dragu nam in ljubljeno osebo. Pobrala nam je mlado deklico, Terezijo Slana. Lepo je bilo gledati, ko so spremjale belo oblečene Marijine hčerke svojo tovaršico. Rajna je bila pridna in požorna deklica ter vredna, da se je spominja »Slov. Gospodar«, katerega je kaj rada prebirala. Bog ji daj večni mir in pokoj! — Njena prijateljica Vekoslava.

Prodaja duhana v Oplotnici, okraj Konjice, se odda potom konkurenčne dražbe. Ponudbe je vložiti do 23. t. m. na ces. kr. finančno ravnateljstvo v Mariboru. Varščine je vložiti 50 K.

Samomor. V Dobrovici pri Konjicah se je obesil posestnik Geister. Vzrok samomora je umobil. — V Gradcu se je zastrupil z fufanjem 23 letni mizarski pomočnik Alojz Obrovnik, doma iz Frama.

Celjske porotne obravnave. V četrtek, dne 25. m. m. je bil obsojen 23letni Andrej Marinč iz Kapele, obč. Št. Jurij ob Taboru na pet let težke ječe, ker so ga porotniki spoznali krivim požiga in goljušje. — V septembri so vznemirjale prebivatec v celjski okolici pogoste tatvine in roparski napadi. Po dolgotrajnem trudu se je posrečilo orožnikom vjeti predrznega ptička v osebi pekovskega pomočnika Karola Plesnik, doma iz Šmartna v Rožni dolini. Minoli četrtek je stal Plesnik pred porotniki, ki so ga spoznali krivim ropa in tatvino ter je bil obsojen na dvanaest let težke ječe. — Prihodajti dan, dne 27. m. m. je pa bil obsojen zaradi požiga 23letni Andrej Marinč iz Kapele, občina Št. Jurij ob Taboru, na pet let težke ječe. Začgal je namreč hišo svoje matere, ker je hotel dobiti visoko zavarovalnino, za katero je zavaroval svojo premičino.

Sv. Trojica v Halozah. Pri Sv. Duhu v Halozah se je našel dne 27. m. m. jabolčni cvet z mladikom vred. Res redka prikazan za naše hribovske kraje. — Dne 27. novembra zjutraj je pogorel Michael Rožman. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti. Bog nas varuj ogoja!

Grozilno pismo je dobil pred kratkim grajščak Lenk na Raki na Kranjskem. V pismu je zahteval dotični, da mu naj pošlje na pošto Videm pod št. 1000 sto gold., ali pa bode umorjen. Lenk je seveda to orožnikom naznal, ki so pridno pazili na pošti v Vidmu, kdo bo prišel po dotično pismo. Minoli teden v sredo je pa prišel neznanec vprašat, če ni došlo pismo pod št. 100. Seveda so vprašalca orožniki takoj prijeli.

Lovska. Ljubljanski list »Slovenec« je šel nemara kakemu poročevalcu-lovcu gotovo nevede na limanice. Prijavil je namreč novico, da je bivši starčrški kaplan g. Fr. Planinc v šestih tednih vstrelil stornajst (14) srn. Ker imenovani gospod v cellem svojem življenju ni ne ene srne ali srnjaka ustrelil, je to le ena izmed znanih lovskih!

Iz Dobrne pri Celju se nam piše: Dne 24. m. m. je posestnik M. h. Škoflek in hlapec Jurij Zupanek iz gozda peljal voz stelje. Vsled slabih cest se je voz prevrnil ter pokopal pod seboj kmeta. Ker hlapec ni mogel voza sam vzdigniti, letel je po ljudi, ki so morali steljo raz voza zmetati, predno so prišli do Škofleka, ki je pa že bil mrtev.

Bezovje pri Št. Juriju ob juž. žel. Stirileten sin posestnika Avgustina Jager je padel dne 17. m. m. v bližu hiše se nahajajočo jamo za apno ter se zadusil. Starši, pazite na svoje otroke!

Sv. Jurij ob Taboru. Dne 22. novembra priredilo bralno društvo veselico, ki je dobro vspela. Občinstva se je kar trlo; bili smo natlačeni kakor žveplenke v zavitku; žel, da v društveni sobi ni več prostora kakor za kakih 250 ljudij. Ako bi nam kdo priskrbel večje prostore, bi gotovo zaslužil, da se njegovo ime zapise z zlatimi črkami v zgodovino našega društvenega življenja. — Dne 28. novembra se je ponesrečil v Ojstrici Gregor Pošebal, oskrbnik barona Wittenbacha. Pri nalaganju drva so se splasili konji in oskrbnik, ki jih je hotel ustaviti, padel je tako nesrečno pod voz, da je bil na mestu mrtev. Bog nas varuj nagle in neprevidne smrti. — V Ojstrski vasi ustanovila se je nedavno požarna bramba, že druga v naši župniji. Prva je v četrtek ure oddaljeni Kaplji. Se pač bojimo nesreče. Bog nas je varuj in sv. Florijan! Začasni načelnik novoustanovljeni požarni brambi pa je velik prijatelj »Štajerca«.

in Rodoljuba. Ko se bodo požarni brambovci pri vajah utrudili, si bodo pa lahko šli k njemu žejo gasit in načelnik jim še bo lahko kaj »zmahtnega« bral iz enega ali drugega umazanega lističa, da bodo občutili otroško veselje, češ, ta zna tem prok ... i ... povedati. — Veste, g. urednik, kaj mi je prišlo na misel? To le, da bi bilo dobro, če bi mi večkrat na leto obhajali binkoštne praznike, ker za nekatere bi bilo res potrebno večkrat prositi, da bi jih razsvetil sv. Duh. Pa ne vem, če bo kaj iz tega in nazadaje bi morebiti tudi to ne pomagalo.

Okradeni tat. V Pristavi okraj Šmarje pri Jelsah, je ukradel Hrvat Franc Coh iz Huma gostilničarju Strašku 540 K. V gozdu je Coh pozneje napadel že desetkrat predkaznovani Anton Pirkovič ter mu odvzel 260 K. Oba tička je že prijela policija.

Zveza slovenskih posojilnic v Celju je izdala ravnokar knjigo v obliku dosedanjih letopisov z naslovom: »Dvajsetletnica Zveze slovenskih posojilnic v Celju in XIII. Letopis slovenskih posojilnic za l. 1902«. O dvajsetletnici piše g. solski ravnatelj Ivan Lapajne v Krškem. Letopis je sestavil revizor g. Fr. Jost. Revizij se je izvršilo v teku enega leta (od poročila v Letopisu XII. do letošnjega poročila) 66, oziroma samo 54. To je pač premal! Iz odbora »Zvezinega« so vrgli letos zadnjega štajerskega duhovnika, vkljub temu pa se duhovniki - ustanovitelji vedno silijo v to »Zvezu«. Zelo hvalevreden je tretji del knjige: Poduk in vzorec. Ob prilčnosti se več!

Iz Dobove pri Brežicah se nam poroča: V noči dne 24. nov. so roparji vlonili v poslopje Iv. Gerjevice, davili dve speci dekli ter jima razrezali z noži obraz, glavo in roke. Na srečo gospodarja so bili še o pravem času pregnani. Hoteli so gotovo najprej dekli umoriti, potem tudi gospodarja in mu pobrati denarje. Eden lopov je v hiši klobuk zgubil, kateri bo hudobneža in sokrivce izdal. Dekli sta se brezavestni. Kozolec so gotovo ti sovražniki pred 14. dnevi vžgali. — Orožnikom se je posrečilo vjeti jednega tatu v osebi Jožeta Zakošek, sina gostilničarja Mart. Zakošek v Odri pri Zagrebu.

Laški trg pri Celju. Dne 26. minolega meseca je bil dan žalosti za Laški trg. Pokopali smo namreč ta dan eno najstarejših tržank, veleblagovno, občespoštovanjo in priljubljeno gospo Frančiško Flis, roj. Orožen. Doseglj je lepo starost 87 let, kajti rojena je bila dne 1. dec. 1816. iz starodavne Orožne rodbine. Ta rodbina seže nazaj do l. 1545 in se je začetkom imenovala Kačič, kakor je to zasledoval in v ličnem rodopisu »Kačičev-Orcžnov rod« spisal dika tega rodu, zdaj v Bogu počivajoči, nepozabni bivsi stolni prost lavantin Ignacij Orožen. Rajna gospa Flis je bila najstarejša hči občespoštovanega trgovca Ignac. Orožen in Marije roj. Ramšak. Bila je sestra že omenjenega g. stoln. prosta. Edino še živi otrok trgovca Ingnač. in Marije Orožen je gospa Amalija Kukovič, naddavkarjeva soprga v Celju. Kako je bila rajna gospa Flis spoštovana in priljubljena, kazal je veličasten njen pogreb. Pač ni bilo tržana, ki se ga ne bi bil vdeležil, a tudi iz Celja, Žilca itd. so pribiteli znanci, da jo spremljajo k počitku. Rajna gospa je bila res vse časti vredna. Kot mati je z vso ljubeznijo skrbela za svoje ji tako drage otroke. Posebno je ona ljubila mnogoštivelne svoje sorodnike, a ti so se kaj radi zbirali v gostoljubni hiši Flisovi ali na znanem »starem marcu«. Dičile so rajno gospo še druge vrline, posebno njena globoka pobožnost in vstrajno krščansko življenje; večkrat se je dala v starosti svoji prevideti s sv. zakramenti, ko pa je bila zdrava, je šla najraje v cerkev, da je tam kako uro počastila Jezusa v Najsvet. zakramantu. Pa na eno lepo lastnost moram posebno opozarjati, namreč na njeni sloven. narodno zavednost. Bila je tako narodna, da je skoro v pregovor prislo: »ti si pa tako naroden kakor gospa Flis.« Z ve-

seljem je poslušala poročila o kaki slovenski zmagi, a žalostno jo je zadela vsaka vest o zaničevanju milega ji naroda slovenskega. Slovenske dijake je kaj rada pohvalila in pri začetku šol. leta je bila njena skrb, ali se je pač veliko slovenskih dijakov oglasilo za gimnazijo. Kot Slovenka naj nam bode rajna gospa vzor in bodrilo, da ostanemo zvesti veri in narodu. Zdaj počivaš v miru, preljuba gospa, a mi se te bomo vedno spominjali in držali se tvojega lepega vzgleda.

Jezikovne razmere pri pehotnem polku št. 47. Dobra polovica vojakov pri tem polku je Slovencev, polkovni jezik bi torej moral biti tudi slovenski in vsi častniki bi morali znati slovenski. A kako je v resnici? Od 7 štabnih oficirjev govorijo slovenski samo trije, od 21 stotnikov štirje, od 33 nadporočnikov pet, od 30 poročnikov štirje, od 4 kadetov dva, od 3 voj. zdravnikov eden, od 2 računskih častnikov nobeden. Rezerva: Od 38 poročnikov sedem, od 53 kadetov pa osem. Po narodnosti služijo v polku častniki in kadeti: 4 Hrvati, 8 Čehov, 1 Turčin, dva, reci dva Slovenca, drugi so vsi Nemci. Zanimivo bi bilo zvedeti, kake so jezikovne razmere pri pehotnem polku št. 87. Pri tem polku so sami štajerski slovenski fantje, pričakovati bi torej bilo, da znajo vsi oficirji tudi slovenski.

Nova vojaška taksa Vlada je minoli četrtek predložila zbornici predloga za spremembo zakona o vojaški taksi. Ta načrt ima nekaj čisto novih določil in namerava odpraviti pomanjkljivosti, ki so se pojavile glede vojaške takse; hoče jo postaviti na podlago, ki naj se ozira na gospodarski slabe osebe. Vojaška taksa se bo v prihodnje naslanjala na one dohodke, ki so merodajni za osebni dohodninski davek. Nalik temu pri dohodkih od 1200 kron znaša taksa 6 kron in potem raste v isti meri kakor pri osebnem dohodninskem davku. S tem je postavljena pravilna podlaga za odmerjenje vojaške takse. Kakor je razvidno, bodo po vladni predlogi dohodki do 1200 kron, kakor so prosti osebnega dohodninskega davka, oproščeni tudi vojaške takse. Doslej je znašala najnižja vojaška taksa dve kroni, pri dohodkih od 900 do 1200 kron pa 6 kron. Kakega pomena bo nova vojaška taksa, je razvidno iz sledečega: Od l. 1880 do 1899 je bilo odmerjenih 595 585 vsot po dve kroni, od tega je bilo plačanih 1.191.169 kron; nadalje 116 709 vsot po 4 krone, vplačanih 666.835 kron in 36 525 vsot po 6 kron, vplačanih 219 149 kron. Vse to so plačali oni nižji sloji prebivalstva, ki bodo zdaj prosti vojaške takse. Nadalje so obsežena v njej še druga določila za znižanje takse itd. Po novi vojaški taksi bo dobila država okrog 27 mil. kron.

„Iz raznih stanov“. To je naslov lični majhni zbirkici pesmi, v katerih se opevajo različni stanovi. Speval je pesmi Taras Vaziljev. Dobiva se knjižica v Katoliški Tiskarni v Ljubljani. Priporočamo jo mladeničkim zvezam!

Stenski koledar za leto 1904 je izdal trgovec s popirjem g. Janez Bahovec v Ljubljani. Na strani koledarja je kolekova lestvica in poštne stvari. Cena za en komad je 40 vin. po pošti 50 vin.

Najnovejše politične vesti. V državnem zboru so včeraj začeli Čehi zopet obstrukcijo. Vsled tega se pričakuje, da gredo poslanci že ta teden na počitnice. Dne 15. decembra se začeno delegacije.

Cerkvene stvari.

Umrla je v petek, dne 27. m. m sestra M. Danijela Šah iz reda sv. Frančiška Asiš. v Mariboru. Rojena je bila v Celju l. 1872.

Društvena poročila.

Miklavžev večer priredi bralno in pevsko društvo »Maribor« v nedeljo, dne 6. decembra 1903 v veliki dvorani »Narodnega doma«. Najprej se bo predstavljala

veseloigra v enem dejanju: »Dva zeta.« Potem sijajen nastop Miklavža, angelov, mesista, belcebuba, krampeza in drugih pošasti iz Hada. Obdarovanje otrok. Med posamezimi dejanji svira veteranska godba mariborska. Začetek točno ob 8 uri zvečer. Otroci pod deset let so v spremstvu roditeljev vstopnine prosti, vendar nimajo pravice do sedežev. Vstopnice se dobre v nedeljo zvečer od pol 6. do pol 8. ure pri blagajni v Narodnem domu. Darila za obdarovanje naj se blagovolijo oddati v nedeljo dopoludne pri slugi in zvečer pri blagajni.

Mariborska čitalnica je priredila zadnjo nedeljo v majnji dvorani kamorni glasbeni večer, pri katerem so nastopili gospica Mila Schreiner iz Slov. Bistrice, gg. Beno Serajnik iz Čadrama, Šerbinek iz Frama, Družovič iz Ptuja, Beran in Zemlič iz Maribora. G. dr. Bela Stuhec je pel pesmi »Počne vijolice« in Rože. V januarju se priredi zopet enak koncert, na katerega že danes opozarjam vse ljubitelje lepe, umetne glasbe! — Prihodnjo nedeljo, dne 13. decembra priredi čitalnica, če ne pride zopet kaka zmešnjava, igro »Tat v mlinu«.

Gospodarska zadruga v Središču priredi zimske poučne večere s pomočjo gg. potovalnih učiteljev, kjer se bode predaval o kmetijstvu, umni živinoreji, sadjarstvu, vinogradstvu in o drugih v te stroke spadajočih predmetih. Ti zimski poučni večeri se vršijo dne 10., 15., 22. in 29. grudna t. l. in 5., 12., 19., 26. januarja, 4. in 11. februarja. Ker so ta predavanja za povzdigo kmetijstva oziroma umnega gospodarstva velevažna, prijazno vabi vse svoje ude kakor tudi neude k mnogobrojni vdeležbi načelstvo.

»Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru« priredi dne 8. decembra 1903 ob 7. uri zvečer v prostorih g. Sršena v Ljutomeru društveni koncert, pri katerem sodelujeta iz prijaznosti tudi brata gg. Franc in Domicijan Serajnik. Vspored koncerta je sledenje: 1. Vikt. Parma: Koračnica iz operete »Amazonka«. Glasovir. 2. I. N. Skroup: »Starčeška«, moški zbor. 3. F. S. Vilhar: »Proljetni zvuci«, mešan zbor. 4. H. Volarič: »Divja rožica«, ženski dvospev s spremljevanjem glasovirja. 5. Labarnar: »Pri zibelci«, mešan čveterospev. 6. a) H. W. Ernst: »Elegie«, b) Henry Vieuxtemps: »Air verté«, svira na gosli gosp. Fr. Serajnik. 7. * * * »Grenadirja«, bariton s spremljevanjem glasovirja. 8. Ant. Foerster: »Ave Maria«, šesteroglasen mešan zbor s spremljevanjem glasovirja iz »Gorenjski slavček«. 9. A. Hajdrih: »Sirota«, moški zbor z alt-solo. 10. Fr. Ferjančič: »H. venec na rodnih pesmi«, ženski zbor. 11. Iv. pl. Zajc: Finale iz opere »Zrinjski«, moški zbor s spremljevanjem glasovirja. — Opomba: Pri točkah 1., 4., 7., 8. in 11. svira ozir. spreminja na glasovirju gospa M. Sršenova, pri točki 6. (a in b) pa g. Domicijan Serajnik. Čisti dobrček se porabi za nabavo društva glasovirja.

V Gotovljah se je ustanovila »Prostovoljna požarna bramba«. Pravila je ces. kr. namestništvo že potrdilo. Dne 13. decembra 1903 ob 3 popoldne ima že svoj I. občni zbor v dvorani gostilne g. Fr. Malgaj v Gotovljah. Pri zborovanju bode g. Ivan Kač govoril o veliki važnosti in potrebi gasilnih društev. Izvolilo se bodo tudi načelstvo in odbor. K temu zborovanju se tudi bratska sosedna društva in vsi domoljubi najprijaznejše vabijo. — Za osnovalni odbor: Fr. Baš, t. č. načelnik.

Gospodarske drebtinice.

Poučno potovanje o živinoreji in kmetijstvu po Štajerskem.

(Dalje.)

V jeseni ali prezgodaj spomladi je branje celo škodljivo, ker povzroči, da travne koreninice celo pozebejo. Svetovati pa je tudi, da se branajo travniki takoj po prvi seneni košnji; povedalo se nam je iz lastne skušnje, da to mnogo k rasti druge košnje pripomore. Gnojijo se tukaj travniki s kajni-

tom in tomaževu žlindro. Vzame se vsakega po tri meterske stote na eden oral. Zadostujeta pa tudi samo po dva meterska stota. Gnoji se s tem gnojem v pozni jeseni pred snegom, kadar živila že več na pašo ne hodi, ker bi drugače kajnit kot sol pozrla.

Sredi travnikov je na tem posetvu skladišče za seno, ki je prav priprosto in praktično napravljeno. Stavba ima obliko, kakor naši spodnještajerski kozolci. Stebri so zidani iz opeke in na teh sloni streha z opeko pokrita. Stene med stebri so prav redke s krajev obite, tako da je med vsakim krajcem še 3 do 4 cm odprtine. Med stebri je povsod tudi eno okno za skladanje sena. Spodaj je skladišče tudi pol metra od tal vzdignjeno. Na koncu ima skladišče široka vrata, da se lahko tudi z vozom notri pelja. Tukaj smo videli celo čredo krav pincavsko pasme, posebne velikosti. Vsaka krava mora dati od 1600 do 2000 litrov mleka na leto, sicer je ne obdržijo na pleme. Hlev za živino je lesen, ima tudi zračnice in je pravilno napravljen, vendar je oni v Središču mnogo boljši. Ne smem pozabiti, da omenim tudi to, da bi se morala krma povsod iz shramb kos za kosom s posebnim nožem odrezati in ne puliti in trgati, kakor je sploh navada, ker tako je krma mnogo tečnejša. Krma se polaga cela in ne zrezana, torej pridejo zopet slamoreznice ob veljavu. Tako se dela sedaj na tem posetvu in povsod na boljših posetvih. Ogledali smo si v hlevu dalje tudi kralja tamozne govedine, namreč bika - plemenjača. To vam je pravi hrust. Tehta nekaj še nad osem meterskih stotov. Gospod Jelovšek nam je razložil, kakšno obliko mora imeti pravilna žival. Mudili smo se dolgo pri temu hrustu, tako, da je že nevoljen postal in začel srdočno pihati, rentačiti in kopati. Čudno se nam je torej zdelo, ko nam je gospod oskrbnik naznalil, da nam hoče pokazati, kako bode hlapec tepa bika na sprehod

jezdil, ker ga tako vsaki dan na sprehod vodijo. Bik je že jeze kar pihal, vendar mu hlapec da previdno sedlo na pleča; v nosno rinko mu da na vsako stran eno vrv, ter ga spretno zajaše. Mi smo plaho zunaj za gnojiščem pričakovali, kedaj nas bode bik zunaj na prostem brez hlapca preganjali in pestil, medtem ko je hlapec možko mimo nas z bikom odjezdil. To smo bili korenjaki, kaj ne!

Videli smo tam zopet dobro urejeno mlekarnico in sirarnico ter še več drugih zanimivosti, katere opisovati, bi se ta opis mnogo preobširil. Vendar pa še moram omeniti prav priprosto ledenicu, ki nas je vse zanimala. Ledenica stoji koncem gospodarskega poslopja popolnoma prosto. Stene so iz navadnih dil ali desek in sicer dvojnate ter je vmes en meter širine, kamor je nasuto polno žaganice. Stropa nima nikakoršnega in je vrhu le priprosta streha. Ker stoji ledonica za gričem, je iz griča v podstrešje lednice, ki ni z dilami obito, napravljen most, kamor se po zimi vozi led in meče v ledenicu od vrha. Ko je ledonica že blizu polna, se zopet na vrh ledu natrosi žaganice en meter na debelo in s tem je ledonica gotova. Še sedaj je v nji tretjino ledu, ko se nam že drug bliža.

(Dalje prihodnjič.)

Loterijske številke

Trst 28. novembra: 72, 78, 88, 8, 14.
Linc 28. novembra: 9, 43, 64, 73, 38.

„Dijaški dom“ v Celju.

[XVII. izkaz.] Za dijaški dom so nadalje plačali prispevke: Gosp. Jožef Zagor, posest. v Solčavi 24 K, G. Franc Janežič, c. kr. kanclist okr. glavarstva Celje 20 K, Gosp. Vincenc Kramarčič, pri tvrdki Mercur od raznih potnikov nabранo sveto 33-18 K, Gospa Adela Dečkova nabrala v Logarjevi dolini 10 K, G. Franko, učitelj na Primorskem 10 K, Neimenovan nabral pri neki veselici v Staremtrgu tik Slov. Grada za „Dijaški dom“ 30 K, č. g. dr. Alež Ušenčnik, prof. bogoslovja v Ljubljani 10 K, Vesela družba v Plepelčevi gostilni v Središču 4 K, g. dr. Matja Schmirmann, zdravnik v Rajhenburgu 20 K, g. Julij Žigan, trgovec na Polzeli 20 K, č. gosp. Fran Schreiner, kaplan na Dobrni pri Celju 10 K, č. g. Jožef Kranjc, župnik v Zibiki 2 K, Dijaki Saleške doline polovico čistega dobička igre „Bob iz Krajan“ predstavljene v Velenju 31 K, gosp. Roza in Jožef Močnik v Št. Kunigundi na Pohorju povodom odstopa od zasebne tožbe g. Frana Zupančiča 10-50 K, g. dr. Ivan Klasinc, odvetnik v Gradcu 50 K, Vesela družba v vinogradu g. dr. Sernea 37-60 K, Slavni okrajinji zastop v Vransko ustanovne stroške južnoštajerske hranilnice 400 K, Slavni okrajinji zastop v Gornjemgradu ustanovne stroške južnoštajerske hranilnice 400 K, Vesela družba na primiciji novomašnika gosp. Ferd. Žgank v Sečah 20 K, slavni občinski urad na Polzeli 20 K. — Skupaj 1162-28 K; prej izkazanih 31.808-84 K; skupaj toraj 32.966-12 K.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani pri Sv. Jerneju pri Ločah 3 K; č. g. Alojzij Vojšek in Mohorjani Sp. Sv. Kunigunde pri Mariboru 10 K; Kapelski Mohorjani 6 K; Mohorjani v Št. Ilju pod Turjakom 6-83 K; Mohorjani v Laškem trgu 20 K.

Prostov. gasilno društvo Sv. Jurija ob Ščavnici se prisrčno zahvaljuje vsem svojim dobrotnikom za poslane podpore v tem letu. — Odbo

Društvena naznanila.

Dne 6. decem. »Ormožke Čitalnice« gledal predstava »Brat Martin« v prostorih slovenske šole. Začetek točno ob polu 6. uri zvečer.
 » » » » Braln. društva pri Sv. Juriju ob juž. žel. gledal predstava »Sv. Neža« v prostorih g. Al. Nendl. Začetek po večernicah.
 » » » » Društva »Zvezda« na Dunaju zabavni večer v dvorani »Zum Regensburgerhof« na Dunaju. Začetek ob 6. zvečer.
 Dne 8. decem. »Bral. društva v Braslovčah« občni zbor popoludne.
 Dne 13. decem. »Bral. in pev. društva v Šmarinu v Rožni dolini« ljudski shod in občni zbor.

Vabilo k prvemu občnemu zboru

◆◆ Kmetijskega društva za ormožki okraj, ◆◆
ki se odredi na nedeljo, dne 13. decembra 1903, ob 1½ ur
popoldne v prostorih ormožke posojilnice.

Dnevni red: 1. Nagovor sklicateljev in razlaganje pravil. 2. Sprejem novih udov. 3. Volitev 12 odbornikov. 4. Govori o gospodarskem stanju, posebno o goriščem delu. 5. Slučajnosti.

Po zborovanju bode zabavni večer v gostilni kletarskega društva. Zeleti je zbor važnosti tega novega društva, da bližnji in daljni prijatelji gospodarskega napredka tega okraja pristopijo in se v obilnem številu občnega zbora vdeležijo.

Ormož, dne 1. decembra 1903.

Juriš Dogša na Grabah.

Dr. J. Geršak v Ormožu.

Vincenc Seiler,

jauvelir, zlatar in srebrar
v Mariboru, Gosposka ulica 19.

priporoča cenj. občinstvu svojo bogato zalogo Juvel, zlatnine in srebrnine kakor tudi svojo veliko zalogo moških in ženskih ur. Največja zaloga različnih predmetov iz kina - srebra in cesarskega cinka iz tovarn Christofle v Berndorfu po tovarniški ceni.

Izdeluje, prenareja in popravlja v lastni izdelovalnici točno in po ceni. Ure popravlja hitro, dobro in po ceni.

Kupuje in zamenjava stare bisere, zlato in srebro.

589. 2

Slovenske knjižnice „Pod lipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

d. Ivan Križanič.

Cena knjige 30 v., s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroške ulice št. 5.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanja
objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkr. objava
stane 2 v.

Večkr. objava
pe dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo

se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Pokrit voz proda zaradi pomankanja prostora Anton Schwarz, Šillerjeva cesta št. 14 v Mariboru. 578 3-2

Na prodaj je kmečko posestvo v Ivanjkovcih ob veliki cesti Ormož-Ljutomer. Ta kmetija meri 21 ha 225 □ klfr.; med temi jo njjv. 4 ha 560 □ klfr., travnikov 5 ha 594 □ klfr. in sume 7 ha 516 □ klfr.; ostane odpade na pašnike, sadosnik in drugo. Južnoštajerska hranilnica ima na tem posestvu vknjiženih 2153 K; ostane kupnine se izplačuje pod lahkimi pogoji; pri kupu je treba okoli 1500-2000 K gotovine. Kupci se naj oglašijo pri ormožki posojilnici (dr. J. Geršak). 588 3-2

Prodaja trt. Več tisoč amerikanskih trt, podlaga riparija portalis, požlahtenje laški rilček, komad po 24 helarjev I. vrste in komad II. vrste po 12 helarjev, ima na prodaj Franc Vičar, trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, pošta Juršinci pri Ptaju. 597 1-1

Proste službe.

Organist in mežnar, oženjen, z dobrimi spričevali, želi službe. Pod naslovom Ludovik Butara, organ. in posestnik v Izlak št. 23. P. Izlak. Medija. Kranjsko. 585 5-5

Izurjen orgljavec, 28 let star, oženjen, prosi za službo. Po razmerah sprejme tudi službo občin. tajnika kot postranski zaslužek. Nastopi lahko takoj ali pa pozneje. Ponudbe prosijo se poslati pod: „S. P. Vestnost“, glavna pošta v Ljubljani. 587 3-2

Kovaškega učenca sprejme Gross v Mariboru, Färbergasse št. 5. Oglasiti se je ustmeno ali pismeno. 599 2-1

Vpokojen učitelj bi rad sprejel službo orgljarja. Vpraša se pri upravitelju lista. 581 3-2

Dečka, čvrste postave in lepega vedenja, ki je vsaj trorazredno šolo z dobrim vsphem dovršil, sprejme v trgovsko učenje trgovina z mešanim blagom Ivan Remšak v Noviščki pri Gornjemgradu. 584 3-2

V najem se išče.

Gostilno ali malo špecerijsko trgovino se želi vzeti v najem. Pisma naj se pošljejo na M. V. A. poste rest. Hoče. 500 3-2

V najem se da.

Prodajalnica s 3 sobami, 1 magacinom in gospodar. poslopjem, v nekem trgu spodnjestajerskem, ob glavni cesti, tiki farne cerkev, se odda v najem. Tam se tudi lahko otvoriti gostilna. Kje, pove upravnštvo. 591 2-2

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali in primerno izobrazbo sprejme takoj Ivan Lešnik, trgovec v Šmarju pri Jelšah. 595 3-1

Deklice, ki se bodo učile kuhati in šivati, sprejme na hrano in stanovanje Luiza Sivka, uradniška vdova v Mariboru, stolni trg št. 2. 594 3-1

Razno.

Izjava. Podpisana izjavim, da je vse neresnično, kar sem jaz od Simona Toplak, posestnika v Mosteh, proti občinstvu govorila, kar je sodnijsko priznano. Ivana Kokol. 586 1-1

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta štev. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grabilje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posede tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega druga blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroku železne trgovine spadajoče predmete.

■ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ■

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Anton Hermetter,
trgovina s špecerijo in deželnimi pridelki
„pri belem zajcu“ 572 8—4
v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 9.

Čast mi je slav. občinstvu v Mariboru in okolici naznaniti, da sem svojo trgovino oskrbel s samo svežim in najboljšim špecerijskim blagom, katero priporočam: najboljšo **moko** za kruh iz prvih ogrskih paromlinov, domačo svinjsko **mast** in **zaseko**, najboljše sveže **rozine**, **cibube**, suho **grozdje** in pravo domačo **strd** kakor tudi vsakovrstno **Južno sadje** po najnižjih cenah. — Razven tega bom imel v zalogi vsakovrstne **deželne pridelke** ter istočasno opozarjam gospodinje, da **kupujem** vse deželne pridelke po najvišjih cenah. — Cenj. in obilnim izročbam se priporoča z odličnim spoštovanjem

Anton Hermetter, trgovina „pri belemu zajcu“.

Cena vžigalic: 11

1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48.—
franko Ljubljana 2% popusta

1 orig. zaboj s 500 zav.
(Flaming) K 52.—
franko Ljubljana 2% popusta

IV. Perdan, Ljubljana

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane
sprejema

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanova, Istria,

prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,

belo domače " 18 " "

teran " 14 " "

Po tej ceni franko na postajo Trst;

v svojih sodih se podraži za 5%.

537 Vzoreci se pošljajo zastonj. 5

Amerika.

Odhod iz Havre vsako soboto.

Vozni listki od francoske družbe.

Dobra in hitra vožnja, izvrstna hrana z vinom in likerjem. —

Natančneja pojasnila zastonj in franko pod naslovom: Französische Linie, Wien IV., Weyringergasse 8. 549 10-5

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

DEMETRIJ GLUMAC, kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroku spadajoča dela točno in po ceni. 265 28

Jožef Kolaric,

mizarski mojster v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

(prej samostan sester reda sv. Frančiška),
absolviran obiskevalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem
muzeju na Dunaju 376 26—10
se priporoča slavn. občinstvu v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za
poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno
delo v šoli in cerkvi v vseh slogih najfinjejšega in najpriprostnejšega izdelka.

Načrti in proračuni so na razpolago.

Zahvala.

598 1—1

Ginjeni od hvaležnosti za odkritosrčne dokaze sočutja in sožalja ob smrti in za obilno in častno vdeležbo pri pogrebu naše srčno in iskreno ljubljene hčerke, oziroma sestrice, častite šolske sestre učiteljice

Mar. Danijele roj. Ivane Šah

izrekamo tem potom vsem vdeležencem našo najtoplejšo zahvalo. Posebej se zahvalimo veliki dobrotnici rajnke, mil. gospoj vrhni prednici samostana čast. materi Stanislaji Voh, za zares v pravem pomenu besede — materino skrb in postrežbo v dolgoletni bolezni blage rajnke, preč. kanoniku g. dr. Mlakarju in vsem drugim preč. gg. duhovnikom in čč. gg. bogoslovjem za slovenski sprevod ter čč. šolskim in usmiljenim sestriram, gojenkam in učenkam na častitem zavodu šolskih sester v Mariboru in vsemu mnogobrojnemu občinstvu, ki je spremilo blago sestro k večnemu počitku.

Priporočamo rajnko v blag spomin in pobožno molitev.

Žalujoči starši, bratje in sestre.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izložen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživiljače sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, isijas, odrevenosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 120 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelim na krvi. Steklenica 150 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. se pošljatev frankira.

Benedikt Herti, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodska ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-8

Naznanilo.

Z ozirom na naznanilo od dne 20. oktobra in 6. novembra t. l. o oddaji amerikanskih trt iz deželnih državnih nasadov se še enkrat opozarja, da so oddane vse trte, ki so bile deželi na razpolago v sadni dobi 1903/04, ker jih vsled slabega vremena v minolem letu in sledče hude zime ni bilo toliko na razpolago, radi tega se došlim naročilom ne more več ustreči.

592 1-1

Gradec, dne 26. novembra 1903.

Od štajerskega dežel. odbora.

Izdelovatelj orgel

Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana Cerkvene ulice Ljubljana

se priporoča najljudnejše preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v strokovno dovršeno izdelovanje

novih cerkvenih orgel
po najnovejših, zanesljivih in izkušenih sestavih.

Vsakvrstna popravila in predelovanja izvršuje z najzanesljivejšo natančnostjo po najnajih cenah.

585 6-2 Svojik svojim!

Izdajatelj in začasnih knj. tisk. državna.

Odgovoren srednik: Ferdo Leskobar.

Tisk tiskarno sv. Cirila.

Današnji list ima „Naš Dom“, kot prilogo!

Ana Leskobar

šivilja v Mariboru

— Tappeinerplatz st. 6, I nadstr.
se priporoča v izdelovanje najmodernejših
kakor tudi najpriprostejših 586 3-2**oblek**

pri točni postrežbi in nizki ceni. • • • •

Naznanilo.

Z ozirom na naznanilo deželnega odbora štajerskega od dne 16. novembra t. l. o oddaji sadnih dreves iz deželne sadjerejske šole v Gleisdorfu, se naznanja, da so se vsa drevesa oddala ter se ne more več ugoditi došlim naročilom.

Gradec, dne 26. novem. 1903.

593 1-1

Od deželnega odbora štajerskega.

Suhe gobe, predivo, želod, orehe, vsakovrstno fižol, vsakovrstno žito, suho in sveže sadje, sploh vse dež. pridelke

— kupi —
Anton Kolenc
574 8-8 v Celju.

Na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 „Grand prix“

Svetovnoznameni ruski karavanski čaj
brata**K & C Popoff v Moskvi.**

Zalagatelj več evropskih dvorov.

Najfinješa marka.

Dobi se v originalnih zavitkih v vseh boljših trgovinah. 556 10-5

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mladeničkem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh.

Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31

492 7-6

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinješega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zaston!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.